

SHORTY OBYWATELSKIE

Tytuł: Dlaczego Polska?

Autorki: Karolina Klimunt, Milena Konior

Szkoła: VI Liceum Ogólnokształcące w ZOS im. Armii Krajowej w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

Przygotowany przez nas reportaż opowiada o pierwszych doświadczeniach i odczuciach, jakie towarzyszyły osobom przyjeżdżającym z Ukrainy do Polski na początku ich pobytu, a także przedstawia, jak zmieniły się one po upływie kolejnych miesięcy.

Wybrałyśmy ten temat ze względu na chęć poznania i zrozumienia trudności, z jakimi spotykają się osoby przyjeżdżające do Polski. Ich zachowania, problemy, z którymi musiały się mierzyć, obserwowaliśmy w codziennym szkolnym życiu. Dostrzegłyśmy duże problemy komunikacyjne, brak zrozumienia zwyczajów obowiązujących w naszym kraju, zagubienie w nowym otoczeniu. Nasi rozmówcy nie znali zasad panujących między rówieśnikami. Nie rozumieli polskiej historii i literatury. Nie znali topografii miasta. To wszystko powodowało u nich silny dyskomfort, czuli się obco.

Oczekujemy, że prezentacja przygotowanego materiału pozwoli mieszkańcom naszego miasta lepiej zrozumieć problemy, z którymi zmagają się osoby dopiero co przybyłe do naszego kraju. Chcemy też zasygnalizować, jakiego typu działania społeczne można podjąć, aby pomóc im oswoić się z nową rzeczywistością, w której się znalazły.

Tytuł: Matuszka

Autor: Hubert Foltyński

Uczelnia: Uniwersytet Bielsko-Bialski, kierunek filologia polska – specjalność nauczycielska

O czym opowiada reportaż:

Mój reportaż dotyczy rzadko podejmowanego — można by rzec — niewygodnego wątku w tak szeroko i często komentowanym dziennikarsko temacie wojny na Ukrainie. Niewygodnego z uwagi na swoiste niedopasowanie do przekazu mainstreamowego, a dotyczącego poświęcania przez siły zbrojne Ukrainy swoich własnych obywateli, zwłaszcza w pierwszej fazie wojny w 2022 roku, kiedy to wojska Putina podejmowały taktykę niezwykle niehumanitarnej

ostony swoich strategicznych militarnych stanowisk, rozstawiając je w pobliżu budynków mieszkalnych i czyniąc tym samym z ukraińskich cywilów żywe tarcze.

Decyzja o ewakuacji Eleny i jej dwudziestu jeden psów do Polski była podejmowana w bardzo wąskim gronie, który ograniczał się do moich najbliższych przyjaciół i rodziny. Nie było czasu na przeliczenia, kalkulacje czy refleksję o tym, co zrobimy w najbliższej przyszłości. Dlatego też szczególnym darem w tamtym trudnym czasie byli ludzie, którzy postanowili dobrowolnie włączyć się w pomoc Elenie. Muszę przyznać, że skala pomocy zaskoczyła nie tylko ją, ale także i mnie. Już w ciągu pierwszych siedmiu dni jej pobytu w Bielsku-Białej rozwiązaliśmy szereg problemów związanych ze znalezieniem dla Eleny nowego domu, pracy dla niej, właściwej opieki weterynaryjnej dla jej małych podopiecznych, ich wyżywienia. To niezwykle budujące, że tak wspaniali ludzie żyją wśród nas. To było — dla mnie osobiście — niezwykle ważne i potrzebne doświadczenie, dzięki któremu przekonałem się, że tragizm i szaleństwo wojny nie zniszczyły dobra.

Opowiedziana przeze mnie historia jest pokłosiem moich osobistych doświadczeń. Chociaż byłem w nią bezpośrednio zaangażowany, starałem się, aby stworzony przeze mnie materiał był w pełni obiektywnym przekazem. Moją osobistą myśl postanowiłem jednak zawrzeć w tytule reportażu.

Matuszka to rosyjskie słowo posiadające pewne znaczenia ważne przede wszystkim z punktu widzenia prawosławnej teologii; może też oznaczać matkę — w tym kontekście bardzo bezpośrednio nawiązuje do relacji łączącej Elenę i jej psy. Przez wiele miesięcy mogłem obserwować ich piękną więź opartą na zaufaniu, szacunku i... współzależności, bo tak się składa, że *matuszka* jest też określeniem oznaczającym rodzimy, drogi element przyrody lub świata. Dla Eleny tym szczególnym elementem były właśnie jej psy, które postanowiła ratować za wszelką cenę. Okazało się, że w kolejnych miesiącach, gdy emocje związane z doświadczeniem wojny opadły i dla Eleny nadszedł czas przeżywania głębokiej żałoby, ten drogi rodzinny skarb, który wiozła ze sobą do Polski, stał się szczególnym rodzajem wsparcia, pozwolił jej przetrwać trudny czas. Przez resztę 2022 roku oddała się bowiem bez reszty pracy z czworonogami, uczestniczyła w wielu wystawach psów rasowych na terenie Polski oraz całej Europy, zajmując bardzo wysokie lokaty, najczęściej pierwsze miejsca. Doskonale zdawałem sobie sprawę, iż jest to element jej osobistej terapii. Pod koniec maja 2023 roku Elena razem ze swoimi psami powróciła do Charkowa. Bardzo tęskniła za tą częścią rosyjsko-ukraińskiego

pogranicza, którą nosiła głęboko w duszy, a której nie mogła zabrać ze sobą w Beskidy. Nadal utrzymuję z nią serdeczny kontakt. Z niezwykłą serdecznością wspomina czas spędzony w naszym kraju. Myślę, że poprzez pomoc, która została Elenie okazana, ludzi w nią zaangażowanych postanowiła zamknąć w swoim sercu i uczynić swoimi nowymi matuszkami — drogocennymi elementami jej osobistego życia, które tym razem zawiozła do Charkowa, pod rosyjską granicę.

Tytuł: Codzienne zmagania uczniów

Autor: Sawielij Iwanow

Szkoła: IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

Reportaż opowiada o życiu moich rówieśników, kolegów i koleżanek, którzy łączą naukę z hobby lub pracą szkolną. Zastanawiam się, jak to wpływa na nich i czy warto to robić. Czy widzą w tym sens? Czy czują, że to doświadczenie będzie opłacalne w przyszłości? Inspirowała mnie wizja i poglądy osób starszych, które często znacząco różnią się od poglądów młodszego pokolenia. Oczywiście te różnice często wynikają z życiowego doświadczenia, z którym nie zamierzam polemizować. Jednak młodzież potrafi dostrzec nowe horyzonty, których osoby starsze czasami nie widzą. Po prezentacji materiału liczę na lepsze zrozumienie sytuacji młodzieży. Dla wielu może to być tylko jeden z licznych materiałów, ale być może ktoś spojrzy na to z innej perspektywy i dostrzeże, że nasza młodzież ma swoje inspiracje i chce dotrzeć na szczyt, być może dzięki odrobinie wsparcia.

Ta pomoc może być możliwa, między innymi poprzez bardziej uważne przyjrzenie się programowi nauczania i stworzenie solidnej podstawy dla naszego dorosłego życia, która okaże się trwałą wiedzą.

Tytuł: Zanieczyszczenia środowiska

Autorki: Milena Foremska, Kinga Gawlińska, Maria Gąsior

Szkoła: Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Cogito w Żywcu

O czym opowiada reportaż:

Naszą pracą chcieliśmy przede wszystkim pokazać problemy lokalne, takie jak brudne powietrze oraz zanieczyszczenia środowiska spowodowane przez odpady. W Żywcu ludzie zmagają się z dość dużym problemem związanym ze smogiem i często nie wiedzą, jak sobie z nim poradzić. Proponujemy zatem następujące rozwiązania: ograniczenie smogu, albowiem usunięcie go jest trudne, poprzez zaprzestanie spalania śmieci w piecach i słabej jakości produktów węglowych. Jeśli chodzi o ograniczanie wytwarzania śmieci, możemy na przykład idąc na zakupy, zabierać ze sobą torby wielokrotnego użytku, najlepiej wykonane z materiałów ekologicznych. Należy segregować śmieci, robić zakupy mądrze, wybierać produkty bez opakowań. Tak wiele sposobów i małych gestów, a mogą odegrać wielką rolę dla naszego środowiska. Przygotowując materiał, miałyśmy w głowie myśl, że faktycznie możemy coś zmienić, dlatego właśnie zdecydowałyśmy się podjąć to wyzwanie.

Tytuł: Młodzież w teatrze

Autorki: Martyna Kubień i Wiktoria Zipser

Szkoła: VI Liceum Ogólnokształcącego im. Armii Krajowej w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

W naszym materiale chcemy przedstawić problem niskiej frekwencji w teatrze wśród bielskiej młodzieży. Inspiracją do stworzenia takiego projektu było nasze zainteresowanie teatrem oraz wynikające z tego spostrzeżenie, że na widowni bielskich teatrów reprezentacja młodzieży nie jest liczna.

Naszym celem jest przypomnienie o tym, że nasze miasto oferuje dwa teatry. Chcemy na nowo je pokazać i zmotywować młodych, którzy współcześnie przenieśli się do świata cyfrowego, aby częściej niż raz w roku i nie tylko z powodu wyjścia szkolnego odwiedzali teatr.

Tytuł: Stan drogi przy ulicy Motyli

Autor: Marcin Tomalak

Szkoła: VI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

Reportaż opowiada o fatalnym stanie drogi przy ulicy Motyli na terenie Bielska. Mieszkańcy od wielu lat starają się o remont, jednak nikt do tej pory nie zainteresował się ich apelami. Ostatnio zapadła ostateczna decyzja, iż droga należy do miasta i dzięki temu pojawiło się światło w tunelu i może uda się drogę naprawić.

Dlaczego wybrałem ten temat:

Na pierwszych warsztatach wypisywaliśmy propozycje tematów, które mogą zainteresować mieszkańców naszego miasta. Problem drogi najbardziej mnie zainteresował, ponieważ mogłem zrobić o nim ciekawy reportaż. Sprawa modernizacji drogi dotyczy mojej rodziny, dlatego jest mi szczególnie bliska.

Czego oczekuję po tym reportażu:

Zarówno ja, jak i mieszkańcy, oczekujemy, że droga, która od 20 grudnia bez wątpienia już jest miejska, zostanie naprawiona w szybkim terminie, aby można było na nią wylać asfalt, o który mieszkańcy tyle lat proszą bezskutecznie.

Tytuł: Szkoło! Pozwól żyć

Autorki: Julia Janicka i Gabriela Horecka

Szkoła: Zespół Szkół Ekonomicznych im. Michała Kaleckiego w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

Reportaż przedstawia najczęstsze problemy uczniów w szkole i to, jak się z nimi czujemy. Chcemy przypomnieć, że istnieją przecież rozwiązania naszych szkolnych problemów.

Tytuł: Wielokulturowe B-B

Autorki: Zuzanna Pawlusiak i Maja Zając

Szkoła: III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego

O czym opowiada reportaż:

Reportaż opowiada o tym, że Bielsko-Biała to miasto z wyjątkową, wielokulturową historią, w którym w dzisiejszych czasach żyje dużo obcokrajowców. Celem reportażu jest uświadomienie mieszkańców Bielska, jak wielu przedstawicieli różnych narodowości można spotkać w naszych okolicach.

Tytuł: Zmiany klimatyczne vs my

Autorki: Gabriela Jakubiec i Karolina Kanik

Szkoła: III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż:

Reportaż opowiada o problemach związanych z plastikiem, mikroplastikiem i jego wpływem na nasze środowisko. Zawiera również wskazówki, które ludzie mogą zastosować, by działać przeciwko zanieczyszczaniu środowiska, a także ciekawostki na ten temat. Mamy nadzieję, że ludzie po obejrzeniu naszego reportażu staną się bardziej świadomi masy otaczającego ich plastiku i zaczną działać przeciwko powiększaniu się jego ilości na naszej planecie.

Tytuł: Magia słów

Autorki: Zuzia Bogunia, Nikola Żurkowska

Szkoła: Technikum Ekonomiczne im. Michała Kaleckiego

O czym opowiada reportaż:

W naszym projekcie staraliśmy się pokazać, jak dużą moc mają słowa wypowiedane do nas samych i ludzi wokół. W naszych rolkach przedstawimy perspektywę osób w różnych grupach wiekowych, zadając im pytania na temat słów, które zapadły im w pamięci.

Tytuł: Znaczenie muzyki w życiu człowieka

Autorki: Emilia Baranowska i Joanna Krzempek

Szkoła: IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Bielsku-Białej

O czym opowiada reportaż?

Reportaż opowiada o tym, jak muzyka może wpływać na mózg oraz inne sfery życia człowieka – na jego psychikę, sposób zachowania czy wygląd. Pokazuje, jak ważnym środkiem przekazu jest muzyka i jak wpływa ona na odbiór rzeczywistości.

Przedstawiamy w reportażu opinie kilku osób na temat słuchanej przez nich muzyki i jej wpływu na ich codzienne życie.

Dlaczego wybrałyśmy ten temat, co lub kto nas zainspirował?

Obie bardzo lubimy słuchać muzyki, jest dla nas bardzo ważna. Chciałyśmy pokazać, jak wpływa ona na samopoczucie człowieka, na jego zachowanie, styl życia. Według nas muzyka może mieć bardzo pozytywny wpływ na każdego z nas. Motywować do różnych rzeczy, inspirować,

pomagać przezwycięzać różnego rodzaju problemy, kłopoty. W zależności od jej rodzaju wprowadzać w różny nastrój. Ważny jest także jej przekaz słowny – może pobudzać do działania lub mieć kojący wpływ, uspokajać. Być nośnikiem ważnych dla człowieka wartości.

Czego oczekujemy po prezentacji materiału?

Muzyka jest dla nas bardzo ważna, inspiruje nas, poszerza nasze horyzonty, pozwala z szerszej perspektywy spojrzeć na różne sprawy, dlatego chcieliśmy pokazać, jak wpływa na nasze życie, jak nas kształtuje, zmienia, pomaga w różnych sytuacjach.

Oczekujemy, że po naszym krótkim materiale ludzie, poznawszy szeroki wachlarz możliwości, jakie daje nam słuchanie muzyki, chętniej po nią sięgną w trudnych momentach życia, uważamy, że może mieć ona działanie wzmacniające.

Tytuł: Depresja wśród studentów

Autorki: Aleksandra Kaczmarzyk, Alicja Zaczyńska, Justyna Marszałek

Uczelnia: Uniwersytet Bielsko-Bialski, kierunek filologia polska – specjalność nauczycielska

O czym jest reportaż:

Studia to najlepszy czas w naszym życiu – to często powtarzane hasło. Poznawanie nowych ludzi, zdobywanie wiedzy, zabawy i imprezy, zazwyczaj właśnie tak widziane są studia. Jednak co czwarty student cierpi na depresję, bo studia to też stres, lęk i bezsilność. Same jesteśmy studentkami drugiego roku filologii polskiej i doskonale wiemy, z czym wiążą się studia, nie tylko na naszym kierunku, ale także na innych. Pomimo wielu pozytywnych chwil te negatywne mogą przytłoczyć osoby, które dopiero co wchodzi w dorosłe życie. W naszym reportażu pt. „Depresja wśród studentów” chcielibyśmy skupić uwagę odbiorcy na pomocy takim osobom oraz podkreślić, jak ważne jest zgłaszanie się do specjalistów z problemem. Zapraszamy do zapoznania się z naszym materiałem.